

PRZENIESIENIE (61) *sb n*

-enie (59), -enie (2).

Pierwsze, drugie i trzecie e jasne; -é (4) SarnStat, -e (1) BiałKat.

sg *N* przeniesienié (34); -é (2), -e (1), -(e) (31). \diamond *G* przeniesieniã (6); -ã (5), -(a) (1). \diamond *D* przeniesieniu (1). \diamond *A* przeniesienié (4); -é (2), -(e) (2). \diamond *N a. A* przeniesieni(e) (2). \diamond *I* przeniesieniem (4), przeniesieniem (2); -im *Leop, SkarŻyw, SkarKaz*; -em *BiałKat*; -im : -em *WujNT (1:1)*; ~ -em (1), -(e)m (1). \diamond *L* przeniesieniu (8).

Składnia przydawki dopełniającej równoznacznej z dopełnieniem sprawcy: przeniesienie przez kogo (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde także XVII – XVIII w. s.v. przenieść.

I. Rzeczownik od „przenieść” [w tym: kogo, czego (41), czyje (5): *G* pron (2), pron poss (2), ai poss (1)] (59) :

1. Przemieszczenie (40) :

Wyrażenie: »z miejsca na miejsce przeniesienie« (1): którego tu ześłanie ná swiát/ nie iest zmieścá ná miejsce przenieśenie: ále rzeczy onéy/ którą nápełnia/ znaczné/ álbo widomé nápełnienie *BiałKat* 116.

A. Zmiana odbywa się przez ruch (29) :

a. Zabranie z jednego miejsca i umieszczenie na innym (23) :

α. Niosąc lub wioząc (17) : *Calep* 104a; A to co mowi/ Ieźcze raz: znaczy przenieśenie rzeczy ruchomych [*mobilium translationem*] iáko wczynionych/ áby zořtály ty ktore się niechwieią. *WujNT Hebr* 12/27.

αα. O relikwiach (15) :

przeniesienie dokąd (3) cf przeniesienie skąd dokąd; Wyrażenie.

przeniesienie skąd dokąd (2): Láthá 1089. Przeniesienie S. Stániłławá z Skałki kościołá S. Michálá ná zamek Krákwofki do kościołá S. Waclawá/ przez Buřkupá [!] Lámpertá namiátká iego *BielKron* 349v, 362v.

Wyrażenie: »przeniesienie ciała [czyjego]« [w tym: *dokąd (1)*] [*szyk 4:1*] (5): *SkarŻyw* 403; Przenieśenie ciał ludzi świętych [...] czáfem ma wielkie y waźne przyczyny. *WujNT* 424, 424 marg, 428, Ccccccv.

ααα. Święto katolickie (8) : Przenie: ś. Márká Ewán. y Márceł: wdowy *LatHar* [++], [++4], [+4]v, ++5, ++5v.

Wyrażenie: »dzień przeniesienia« (3): *KrowObr* 174, Rr3; *Leop* AAA4v; [Święcá teź/ w Krakowie zwłáźczá/ dzień Przenieśienia S. Stániłławá [27 IX]/ ořobnego Patroná Polřkiego. *HerbNauka* R4 (*Linde s.v. przenieść*)].

β. W sposób cudowny; tu: zabranie ze swiata (o wniebowzięciu ciała i duszy) (2) : *Leop Hebr* 11/5; Wiárą Henoch był przenieśion/ áby śmierci nie ogládał/ y nie był náleźion: prze to iż go przeniořł Bog: ábowiem przed przenieśieniem otrzymał swiádectwo iż się Bogu podobał. *WujNT Hebr* 11/5.

γ. W sferze nadprzyrodzonej: wzięcie do nieba (o duszy) [w tym: z czego (2)] (3) :

przeniesienie do czego (1): iż thá iego doczełna śmierć będzie mu łie zdála nie ináčzey iedno iáko wdzięczny łen/ gdyż iá piłmo zowie iż iest przeniesienie z nędze do rołkołzy *RejPos* 84v.

przeniesienie na co (1): gdyż wiemy iż iey [śmierci] piłmo nie zowie śmiercią/ iedno przeniesienie s fráfunkow ná rołkołzy. *RejPos* 110.

przeniesienie dokąd (1): Drudzy/ wierząc iż do Ráiu przeniesienie byđz ma/ wąpiá iesłi ten Ray tu ná źiemi/ czyli ná niebie. *PowodPr* 35.

đ. *Zmiana miejsca działania* (tu: o działaniach wojennych) (1) : iáko nam/ ták y wřzytkiemu Chrześcijaństwu byłaby potrzebna Ligá dawno požádána y proponowána. [...] á więcey łnadź ná przeniesienie woyny Pogáńskiey w Wołółkie y Podolłkie kráie *VotSzl* B2.

b. *Zmiana miejsca zamieszkania* [*dokąd*] (1) : Y przeniesienie/ kędy by łię vpodobáło domořtwa żadnemu niebywa wzbraniáno. *KwiatKsiąđ* A2.

c. *Sprawienie, by ktoś opuścł dane miejsce i przeniósł się na inne; teź: wypędzenie* (5) :

przeniesienie skąd dokąd (1): Przeniesienie práwie Bábilonłkie Koributowo/ z Siewierłkiego Xięłtwa ná Wołyń. *StryjKron* 497 marg.

W porównaniu (1): *StryjKron* 497 marg cf *przeniesienie skąd dokąd*.

á. *Zmuszenie do zmiany miejsca zamieszkania, przesiedlenie, teź: wysiedlenie* (o społecznościach) (4) :

przeniesienie dokąd (2): Przeniesienie dzyefiáci pokolenia do Afyriei. *BielKron* 89 marg; *WujNT* 2 marg.

Szeregi: »przeniesienie abo zaprowadzenie« (1): Y miełłkáli ná ich mieyfcu áż do przeniesienia ábo záprawádzenia [*Usque ad transmigracionem*]. *Leop* 1.Par 5/22.

»przeniesienie a zawiedzenie« (1): Stáło łie teź roku trzydziełtego y łiodmego/ po przeniesieniu á záwiedzeniu Ioáchin Krolá Iudłłkiego *Leop* 4.Reg 25/27.

B. *Zmiana miejsca nie odbywa się przez ruch* (10) :

a. *Na mocy decyzji: zmiana siedziby* (3) :

Wyrażenie: »przeniesienie stolca« [*w tym: skąd dokąd* (2)] (3): Przeniesienie łtolcá Papielłkiego z Rzymá do Fráncyey miáłtá Awinium. *BielKron* 185v, 187, Llll2v.

b. *Przez czynność prawną: wpisanie do akt* [*czego*] (6) : Przeniesienie zapisów w Podláfzu: ze łam łobie moze przeniésć, máiac plenipotentiá od łtrony. *SarnStat* 541, 541 źp, 1198, 1268.

przeniesienie do czego (2): PRzeniesienie zapisów y kwitów/ y innych rekognicyy włzeláłkich Grodzłkich do ksiąg Ziemiłłkich/ ták w Roki/ iáko y w łeżenie ksiąg w wiedźioné *in absentia recognofcentis* [...] czály wiecznémi ápprobuiemy. *SarnStat* 541, 1198.

c. [*Przez decyzję finansową: przelanie; transfusio* Cn [*z czego na co*]: Rewizja Kalenia wsi, którą zamianá na wójtostwo i młyny w miasteczku Dąmbrowiczach i 8 włók we wsi Niwkach, to jest dwu wójtowsłkich, trzech ná których siedzą 3 kmiecie a trzech pustych, urodzony Marcin Kalienski, podsędek łęczycki, wziął, z przeniesieniem sum z tego to wójtostwa ná tę wieś *LustrWpol* II 191.]

d. *Zmiana miejsca w tekście* (tu: wyrazie) (1) :

W połączeniu szeregowym (1): omyłki łie w Literach/ y w łyllábach áłbo ich przeniesieniu/ odmienieniu/ opuřczeniu/ zopákowaniu/ áłbo vmnieyřzeniu/ tráfiáią Czytelniku mili *StryjKron* YYv.

2. Zmiana (19) :

a. *Pod względem jakości, istoty rzeczy (7) :* *BiałKat* 343v; *WujJud* 94; Bo za przeniesieniem kápłánftwá/ musi też być zakonu przeniesienie [*Translatio enim sacerdotio, necesse est, ut et legis translatio fiat*]. *WujNT Hebr* 7/12 [*przekład tego samego tekstu BiałKat*].

przeniesienie z czego do czego (1): VÍpráwiedliwienie grzełznego/ y przeniesienie iego z gniewu do łáiki Bożey; nie ieft gołe vderzenie w pierśi *SkarKaz* 347a.

przeniesienie z czego na co (1): VÍpráwiedliwienie/ ieft przeniesienie z onego łtanu/ w którym fie człowiek rodzi łynem pirwłzego Adámá/ ná łtan łáiki y policzenia miedzy łyny Boże/ przez wtorego Adámá Iezufá Chríftufá zbáwicielá náłzego. *WujJud* 93v.

przeniesienie skąd dokąd (1): [*chrzest*] Ieft znak przeniesienia náłzego łkrolełtwá łzatanłkiego do krolełtwá Bożego. *SeklKat* V3.

b. *Pod względem podmiotu lub obiektu oddziaływania: zmiana zakresu obejmowania, stosowania; tu: w sferze władzy, prawa i innych zjawisk życia społecznego (12) :* Szło tho o przeniesienie máiełtatu Celárłkiego/ ábowim iuż rozumieli Fránkowie y Włółzy/ iż fie nigdy do nich z Niemiec nie miał wroćić. *BielKron* 174v, 324v *marg.*

przeniesienie do kogo (3): y w niey [*jedności wiary*] narod ten [*niemiecki*] był y w rzeczách łwieckich/ á przeniesieniem do nich páńftwá Rzymłkiego/ vbłogosláwion. *SkarŻyw* 520. *Cf przeniesienie od kogo do kogo.*

przeniesienie od kogo do kogo (2): *BielKron* 119; PIATA CZESC przeniesienie Ewángeliey od Zydow do Pogánow, przez posługę Páwłá y Bárnábálza. *WujNT* 448 *marg.*

przeniesienie na kogo (1): A thák látá od záłożenia Rzymu 301. iáko od krolow pirwey do rádzyc/ ták od rádzyc do dzyefiáci mężow było przeniesienie zwirzchności ná lud półpolity. *BielKron* 119.

przeniesienie skąd (2): Szofła/ odiećie kościołá náwet od łámeego miáftá głównego Zydowłkiego Ieruzálem y przeniesienie do Rzymu/ głównego miáftá Pogánłkiego. *WujNT* 392. *Cf przeniesienie skąd dokąd.*

przeniesienie skąd dokąd (1): SZOSTA CZESC o przeniesieniu kościołá z Hieruzálem głównego miáftá Zydowłkiego, do Rzymu głównego miáftá Pogánłskie⁸⁰. *WujNT* 476 *marg.*

W połączeniu szeregowym (1): *SkarKaz*)(2v *cf* »przeniesienie do innego ...«.

Wyrażenia: »przeniesienie do innego ...« (1): Groziłem im/ iákoś rofkazał/ gniewem twoim/ zgubá y požárciem ich od nieprzyaciół/ y łpułtołzenim y przeniesieniem krolełtwá ich do innych narodow. *SkarKaz*)(2v.

»przeniesienie z jednego ... do drugiego« (1): á iż z takiego małżeńftwá/ nie łzło żadne dziedzictwá przeniesienie z iednego pokolenia do drugiego *WujNT* 195.

Szereg: »odjęcie [*od kogo*] i przeniesienie« (2): odiećie kościołá od vpornych y zátwárdziáłyłch Zydow/ y przeniesienie do Pogánow przez posługę S. Páwłá y Bárnábálzá. *WujNT* 392, 392.

W przen (2) :

Wyrażenie: »przeniesienie w insze ręce, do rąk obcych« [*szyk zmienny*] (1:1): s których walk przydźie niełpódźiwáne przeniesienie KRolełtw y Pańftw/ do rąk y domow obcych/ ták iż gdzie

przed tym dwa álbo trzy panowáli/ tám ono imienie ieden tylko łobie przywłázczy. *LeovPrzep C2; PowodPr 12.*

II. *Od „przenieść się”:* *dobrowolna zmiana miejsca zamieszkania, przeprowadzka (2) :* Mutatio sedis, Przeprowadzenie/ Przeniesienie. *Mqcz 239b, 221a.*

[przeniesienie czyje do kogo: *yeft nąm opowiedzial [...] o chuczi a przichilnołczy wálchi knąm y przeniełzienyu wálchim do náfz ZapWpolActCon 1549 14/49v.]*

Synonimy: **I.1.A.b.** *przenosiny, przeprowadzenie, przeprowadzka, zaprowadzenie; c. wypędzenie; B.b. wpisanie.*

Cf **PRZENIEŚĆ**

RS